

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Przedmiotem opracowania jest Park Miejski w Starachowicach. Projekt koncepcyjny na zagospodarowanie parku powstał na podstawie wcześniej przygotowanych i opracowanych konsultacji społecznych. Położony w centrum miasta dwunastohektarowy Park Miejski rozciąga się między ulicami Radomską, Piłsudskiego, Na Szlakowisku, Krzosa, Chopina i Krywicki. Zbudowano go w latach 1958-61 przy wykorzystaniu i zagospodarowaniu istniejącego drzewostanu, zachowując jego leśny charakter. Projektowany park, ze względu na swoje położenie w centralnej części Starachowic stanowi ważny element układu urbanistycznego i „zielone płuca” miasta. Park jest siedliskiem wielu gatunków roślin i zwierząt i stanowi on korzyść ekologiczną. Jako publiczna, zorganizowana przestrzeń zielona, powinien służyć mieszkańcom miasta, spełniać funkcje wypoczynkowe, rekreacyjne i społeczne.

Niniejsze opracowanie poszerza program funkcjonalny parku o obszary zieleni zorganizowanej, naśladując zbiorowiska naturalne występujące na terenie województwa świętokrzyskiego w szczególności na terenie Sieradzkiego Parku Krajobrazowego uwzględniając rezerwat „Wykus” k. Wąchocka, „Kamień Mnichowski” Suchedniów oraz rezerwat w Radkowicach. Rewitalizacja parku kładzie szczególny nacisk na zachowanie różnorodności biologicznej tego terenu oraz przyrodniczą funkcję dydaktyczną dla najmłodszych. W oparciu o analizy powstaną: obszary eksponujące rośliny rodzime Polski, obszary naturalnych zbiorowisk leśnych tj. Bór Sosnowy, Las Mieszany, Las olsowy i łęgowy, Ogrody Wodne, Ogród Sensoryczny dla niepełnosprawnych, Ogrody Czterech Pór Roku, Ogród Warzywny i Zielowy, Ogród dla Owadów, Kolekcje roślin wrzosowatych, Szklarniowe kolekcje Roślin Egzotycznych. Zostaną one połączone w jednolitą całość za pomocą ścieżek dydaktycznych i umieszczonych tabliczek i tablic informacyjnych.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA IDEOWE PARKU

Aktualizacja koncepcji urbanistyczno-architektonicznej zagospodarowania parku miejskiego w Starachowicach opiera się na idei wprowadzenia na teren parku nitki. Jej forma odnosi się do historii tego miejsca. Na terenie parku pod koniec XIX wieku funkcjonowała kolej wąskotorowa transportująca rudę żelaza wydobywaną z kopalni „Herkules” zlokalizowanej na terenie parku.

Symbolizująca szynę kolejową nitka uświadamia mieszkańców Starachowic o historii tego miejsca. Stalowy materiał użyty do jej wykonania nawiązuje jednocześnie do konstrukcji torowiska. Jest ona linią przeprowadzającą gości parku przez całe założenie parkowe. Przebiega wzdłuż głównych ciągów pieszo-rowerowych.

Znajdująca się na posadzce nitki, odrywa się od ziemi tworząc formę bramy wejściowej do parku. Dwa główne wejścia do parku zlokalizowane zostały przy ulicy Radomskiej i Piłcockiego. W części bramy znajduje się mapa parku.

Wzdłuż głównych ciągów nitka miejscami podnosi się przybierając formę małej architektury: ławki, koszy na śmieci, tablic informacyjnych. Dodatkowo po bokach nitki zaprojektowane zostało oświetlenie.

Pierwotna funkcja kolei wąskotorowych przerodziła się w linię użytku publicznego. Odnosząc się do historii, zaprojektowana została nowoczesna kolejka poruszająca się po parku. Jej trasa łączy dwa historyczne punkty na mapie parku: wejście do kopalni „Herkules” oraz Muzeum Przyrody i Techniki.

Kolejka biegnie wzdłuż wschodniej granicy parku i posiada trzy stacje: przy Skwerze Ofiar Zbrodni Katyńskiej, amfiteatrze oraz muzeum. Kolejka jeżdżąca po parku posiada nowoczesną formę. Dwa prostopadłościowe wagony pokryte są blachą i połączone są

szklanym przejściem. Kolejka przystosowana jest do ruchu w dwie strony po tym samym torze. Porusza się ona na ukrytych za blachą wagonu kołach. Droga kolejki to imitacja torowiska: ząglębiona została względem ciągu pieszo-rowerowego oraz wykonana ze żwiru i desek drewnianych. Wprowadzony do parku transport kolejowy, stanie się wielką atrakcją i udogodnieniem dla osób odwiedzających park. Stacją końcową kolei jest Skwer Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Został od poddany modernizacji: pozostawiony został dawny układ ciągów pieszych, pamiętkowy krzyż. Od strony południowo-zachodniej skwer otoczony jest wysoką roślinnością parkową, natomiast od północy wtapia się w przestrzeń miasta przyjmując postać utwardzonego placu wyposażonego w małą architekturę. Plac przecinają stalowe nitki – szyny, po których możliwy jest ruch ławek. Środkową stacją jest amfiteatr. Wysiadający na tej stacji ludzie mają okazję podziwiać znajdujący się obok pomnik patrona parku – Stefana Żeromskiego.

PARK - Koncepcja Programowo Przestrzenna i Architektoniczna

Założeniem projektowym było stworzenie uporządkowanej przestrzeni publicznej, łączącej funkcje edukacyjną, rekreacyjną, kulturalną, estetyczną, wypoczynkową oraz ożywienie społeczno-gospodarcze Starachowic. Kompozycja parku nawiązuje do stylu modernistycznego ze swobodnym układem zieleni. Głównymi łącznikami w przestrzeni parku są trzy najważniejsze aleje, których przebieg podkreśla nitka przebiegająca przez park, łącząca główne bramy. Stanowi ona punkt wyjścia do projektowanego zespołu. Wykreowany układ kompozycyjny podkreśla naturalne walory tego miejsca, urozmaica rzeźbę terenu poprzez zaprojektowane tarasy widokowe, platformy, mostki, oczka wodne. Budynek zostały wkomponowane w teren, dzięki temu główną rolę w parku pełni zielen. W projekcie wykorzystany został również potencjał bogatego drzewostanu, stworzenie stref tematycznych odpowiadających określonym zbiorowiskom roślinnym. Rozmieszczenie elementów zagospodarowania parku oraz lokalizację stref funkcjonalnych oparto o naturalne predyspozycje terenu oraz o zasadę zapewnienia ochrony najwartościowszych elementów przyrodniczych i krajobrazowych. Obiekty małej architektury, brama, mostki, platformy, kolejka mają charakter industrialny nawiązujący do dawnej kopalni.

Na najbardziej wysuniętym na północ obszarze parku dokonano modernizacji Skweru Ofiar Zbrodni Katyńskiej, w tym miejscu upamiętniono również dawne wejście do kopalni rudy żelaza „Herkules”. Na skwerze zastosowano nawierzchnię z płyt betonowych oraz kamiennych. W północnej części od strony ulicy Chopina zaprojektowano strefę aktywności. Prowadzą do niej promieniście rozchodzące się ścieżki, oddzielające od siebie 4 obszary tematyczne zieleni: „Rodzime krzewy” i „Drzewa liściaste Polski”, Bór sosnowy, „Park leśny” oraz Kolekcję różneczników i roślin wrzosowatych. W strefie boru sosnowego przewidziano konstrukcję platformy która pozwoli znaleźć się „wśród drzew” i spoglądać na leśne runo przez szklany prostokąt. W skład strefy aktywności wchodzi: siłownia plenerowa, ścieżka zdrowia z urządzeniami do ćwiczeń, park linowy oraz sześciany - nowoczesne altany. Będzie to miejsce gdzie integracja wszystkich grup wiekowych oraz przenikanie się form czynnego i biernego wypoczynku stworzy platformę do integracji różnych grup społecznych.

Po zachodniej stronie parku, od strony Ronda Kaczyńskiego, zaprojektowano ogród Czterech pór Roku, przewidziano tutaj taras widokowy na ogród oraz oczko wodne. W północnej części parku znajduje się staw, w którym przewiduje się ekspozycję roślinności wodnej wzbogacającą estetycznie otoczenie zbiornika. Wzdłuż przebiegającego przez